

Azad sahibkarlığın inkişafı dövlətin iqtisadi siyasətinin prioritet istiqamətidir

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev çıxışlarında daim bu reallığı diqqətə çatdırır ki, Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan vəsait, şaxələndirmə siyasəti, qeyri-neft sektorunun inkişafı iqtisadiyyatımızın dayanıqlı inkişafına, bir sektordan - neft-qaz sektorundan asılı olmamasına imkan verir. Azərbaycanın iqtisadi modelinin unikallığı budur və bu göstəricilər seçilən yolun nə qədər düzgün olmasını bir daha göstərir.

Azad sahibkarlığın inkişafı dövlət siyasətinin əsasını təşkil edir. Cənab İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin hər bir iclasında bu sahəyə xüsusi diqqət yönəldərək, mövcud problemlərin həlli məqsədilə aidiyyəti orqanlara tapşırıqlarını verməsi, bu sahənin inkişafı ilə bağlı bir-birindən əhəmiyyətli sənədlər imzalaması da deyilənlərin təsdiqidir. Nazirlər Kabinetinin son iclasında inkişafa mane olan bütün əngəllərin, süni maneələrin aradan qaldırılmasında ictimai nəzarətin gücləndirilməsinin vacibliyi bir daha önə çəkilmişdir: "Əlbəttə, vətəndaşlardan da çox şey asılıdır. Mən dəfələrlə çıxışlarımda vətəndaşlara müraciət edərək onları daha da fəal olmağa çağırıram. İctimai nəzarət gücləndirilməlidir. İctimai nəzarət olmadan korrupsiyaya, rüşvətçuluğa qarşı mübarizədə biz qalib gələ bilmərik. Ona görə, dövlət siyasəti, güclü siyasi iradə artıq özünü göstərir və müsbətə doğru dəyişikliklər də var. İnstitusional tədbirlər görülür, islahatlar aparılır və bu mübarizə geniş ictimai dəstəyə də malikdir. Ancaq bu dəstək daha da fəal olmalıdır." İclasda bu məqama da diqqət yönəldilmişdir ki, bir çox hallarda bu süni əngəllər korrupsiya və rüşvətçuluqla bağlıdır: "Korrupsiyaya və rüşvətçuluqla qarşı daha ciddi mübarizə aparılmalıdır. Bu mübarizə aparılır. Ancaq deyə bilmərəm ki, biz istədiyimizə tam nail ola bilməmişik. Əlbəttə ki, inzibati tədbirlər və cəza tədbirləri tətbiq ediləcək. Bununla yanaşı, sistem xarakterli tədbirlər, institusional islahatlar aparılmalıdır. Çünki görürük ki, inzibati tədbirlər və cəza tədbirləri bir çox hallarda öz səmərəsini vermir, müvəqqəti xarakter daşıyır, bəzi hallarda insanların dəyişməsi o qədər də böyük səmərə vermir. Ona görə, sistem xarakterli islahatlar davam etdirilməlidir, yeni təkliflər verilməlidir və əlbəttə ki, "ASAN xidmət" in təcürbəsi geniş tətbiq edilməlidir."

Qarşıya vəzifə qoyulub ki, Azərbaycan növbəti on ildə inkişaf etmiş, yüksək gəlirli ölkəyə çevrilsin. İqtisadi islahatların dövrün tələbinə uyğunlaşdırılması uğurların davamlılığında əsas rol oynayır. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi beynəlxalq tədbirlərdə ölkəmizin inkişaf modelinin öy-

rənilməsi və tətbiqinin zəruriliyi önə çəkilir. Bu fikir dövlətimizin başçısı İlham Əliyev tərəfindən daim önə çəkilir ki, inkişaf etmiş ölkələri fərqləndirən cəhətlərdən biri iqtisadiyyatın inkişafının əsas göstəricilərindən olan ümumi daxili məhsulun formalaşmasında sahibkarlığın xüsusi yerinin olmasıdır. Hazırda ümumi daxili məhsulun 70 faizi qeyri-neft sektorunda formalaşır. İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi prioritet məsələ kimi öndədir. Regionların malik olduğu potensialdan istifadə etmək məqsədilə imzalanan Dövlət Proqramları və onların uğurlu icrası qeyri-neft sektorunun inkişafını daha da sürətləndirir. Cari ilin ötən dövründə qeyri-neft sektorunda artımın 6 faiz, qeyri-neft sənayesində məhsul istehsalının 10 faiz təşkil etməsi bu faktı təsdiqləyir ki, iqtisadiyyatın enerji amilindən asılılığı azalır.

Qeyri-neft sektorunun inkişafını neft siyasətinin məntiqi davamı kimi dəyərləndirən Prezident İlham Əliyev bildirir ki, Azərbaycanın bütün neft-qazı, təbii ehtiyatları xalqa xidmət etməli, neftdən əldə olunan gəlirlər şəffaf şəkildə və ədalətli bölünməlidir. Hazırda aktivlərinin həcmi 37 milyard dollardan artıq olan Dövlət Neft Fondu dövlət siyasətinin prioritetlərini müəyyənləşdirir. Toplanan vəsaitin təyinatı üzrə hansı istiqamətlərə yönəldiyi mütəmadi olaraq ictimaiyyətə açıqlanır. Fondu şəffafliq kriteriyaları üzrə nümunəvi qurum kimi dəyərləndirən ölkə Prezidenti bu prinsipin bütün sahələrdə qorunmasının vacibliyini bildirir. Dövlətimizin başçısı maliyyə intizamının artırılmasından bəhs edərkən bu fikri də önə çəkir ki, büdcə artıdınca məsuliyyət də artmalıdır. Müqayisəli təhlil fonunda qeyd edə bilərik ki, 2003-cü ildə dövlət büdcəmiz 1,3 milyard dollar olduğu

halda bu gün həmin rəqəm 25 milyard dollardan artıqdır. Büdcəmizin 20 dəfədən çox artması təbii ki, uğurlu sosial-iqtisadi islahatların nəticəsidir. Daim bu məqsəd qarşıya qoyulur ki, qarşıdakı ilin dövlət büdcəsi ötən ilin dövlət büdcəsindən həm keyfiyyət, həm də kəmiyyət baxımından üstün olmalıdır. Dövlət büdcəsindən bu və ya digər sahələrə ayrılan vəsaitlərdə də daim artımlar nəzərə çarpır. Təbii ki, bu ölkəmizin iqtisadi imkanlarının artmasından irəli gəlir. Azərbaycanın investisiya cəlb edilişini qoruyan ölkə kimi tanınması da uğurlu iqtisadi islahatlara əsaslanır. Son 12 ildə ölkə iqtisadiyyatına 180 milyard dollara yaxın investisiya qoyulub. Təkcə cari ilin ötən dövründə ölkə iqtisadiyyatına qoyulan investisiyaların həcmi 16 milyard manat təşkil etmişdir.

İqtisadi islahatların əsasında əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi dayanır. Cari ilin ötən dövründə əhalinin pul gəlirləri 5,8 faiz artıb. 87 min yeni iş yeri açılmışdır ki, onlardan 67 mini daimi iş yeridir. Ölkə Prezidentinin bölgələrə hər səfəri yeni müəssisələrin açılışı və təmələqoyma mərasimlərinin keçirilməsi ilə yadda qalır. Dövlətimizin başçısının qeyd etdiyi kimi, rayonlar arasında sağlam rəqabət gedir. Bütün bunlar göstərir ki, ölkəmizin iqtisadi inkişafı yeni keyfiyyət mərhələsinə daxil olub. Yeni mərhələnin əsas məqsədi iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliyi üçün yüksəldilməsinə və dünya iqtisadi sistemində səmərəli inteqrasiyasına nail olmaqla, uzunmüddətli perspektivdə ölkədə dinamik sosial-iqtisadi inkişafın davamlılığını təmin etməkdir. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı fərman və sərəncamlarda, təsdiq etdiyi iqtisadi siyasət sənədlərində bu məqsədin ger-

çəklənməsi üçün yerinə yetirilməsi zəruri olan vəzifələr müəyyənləşdirilib. Ölkənin malik olduğu iqtisadi potensialın gücləndirilməsi, qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi, hər bir regionun malik olduğu potensialdan tam və səmərəli istifadə olunması, yeni iş yerlərinin açılmasına şərait yaradılması, sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi, sosial xidmətlərin həcminin, keyfiyyətinin və ünvanlılığının əhəmiyyətli dərəcədə artırılması, yoxsulluğun azaldılması mühüm prioritetlərdir. Ölkəmiz, ümumilikdə region üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi, antiinhisar tədbirlərinin gücləndirilməsi, "bir pəncərə" prinsipinin tətbiqi, "Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Dövlət Proqramı"nın təsdiqlənməsi, "Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər göstərilməsinin təşkili sahəsində bəzi tədbirlər haqqında" Fərman sahibkarlığın inkişafını şərtləndirir. Sahibkarlığın inkişafına dəstək olaraq Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun xətti ilə iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri üzrə sahibkarlara güzəştli kreditlər verilib.

Məlumdur ki, Prezident İlham Əliyevin 23 may 2011-ci il tarixli "Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər göstərilməsinin təşkili sahəsində bəzi tədbirlər haqqında" Fərmanına uyğun olaraq iş adamları artıq qeydiyyat orqanına getmədən, vaxt itirmədən internet vasitəsilə onlayn rejimində qeydiyyat alınırlar. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev hər bir çıxışında bu məsələyə xüsusi diqqət yönəl-

dərək, "elektron hökumət" prinsiplərinə keçməyin korrupsiyaya qarşı mübarizədə çox təsirli amil olduğunu bildirir. Məmur-vətəndaş təmaslarının mümkün qədər aradan qaldırılmasının vacibliyi önə çəkilir: "Elektron sistemə keçid qaçılmaz bir reallıqdır. Bu labüddür və biz bunu etməliyik. Dünya iqtisadiyyatının inkişafı bu istiqamətdə gedir, eyni zamanda, bu bizə həm şəffafliq gətirəcəkdir, həm çox məsələlər daha da dəqiq təşkil ediləcək və xoşagəlməz hallara qarşı mübarizə daha da güclü olacaqdır."

Nazirlər Kabinetinin bütün iclaslarında biznes mühitinin yaxşılaşdırılması üçün vacib olan tədbirlərdən bəhs olunur, aidiyyəti qurumlara konkret tapşırıqlar verilir. Bu gerçəklik diqqətə çatdırılır ki, Azərbaycanın daha yüksək pilləyə qalxması üçün imkanlar vardır. Qeyd edək ki, son illər inkişaf etmiş bir sıra ölkələrin reytingləri aşağı salındığı halda "Standart Poors" reyting agentliyi Azərbaycanın mövcud uzunmüddətli müstəqil kredit reytingini artırmış, "Fitch Ratings" və "Moody's" reyting agentliklərinin də Azərbaycan iqtisadiyyatına dair qiymətləndirmələri müsbət olmuşdur.

Cənab İlham Əliyevin sahibkarlığın inkişafına xidmət edən son Fərman və Sərəncamları bir daha bu reallığı ortaya qoyur ki, özəl bölmənin inkişafı prioritetdir. Prezident İlham Əliyevin 19 oktyabr 2015-ci il tarixli "Sahibkarlıq fəaliyyətinin xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunan növlərinin sayının azaldılması, xüsusi razılıq (lisenziya) verilməsi prosedurlarının sadələşdirilməsi və şəffaflığının təmin edilməsi haqqında" Fərmanı, milli təhlükəsizlik nazirinin vəzifəsindən azad olunması, nazirliyin bir sıra vəzifəli şəxslərinə qarşı cinayət işinə başlanılması, sahibkarlığın inkişafına maneə törədən amillərin aradan qaldırılması üçün qanunvericilik təşəbbüsü sahibkarlığın inkişafının, şəffaflığın təminatının həyata keçirilən siyasətin prioritet istiqaməti olduğunu təsdiqləyir. Artıq noyabrın 1-dən etibarən sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamalar 2 il müddətinə dayandırılıb. Noyabrın 2-dən isə müddəti bitən lisenziyaların yenisi ilə əvəz edilməsi üçün sənədlərin qəbuluna başlanılıb. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin son sərəncamları mövcud kiçik və orta sahibkarlığın inkişafının təmini ilə yanaşı, gənc sahibkarların da yetişdirilməsinə böyük stimül olacaq.

Bütün bunlar bir daha təsdiqləyir ki, Azərbaycan dövləti hərtərəfli inkişafı təmin etmək üçün bütün zəruri addımların atılmasında maraqlıdır və bu istiqamətdə ciddi səylər göstərir. Cənab İlham Əliyev bildirir ki, qarşıya qoyulan vəzifələrin icrasına nail olsaq, Azərbaycan iqtisadiyyatı daha sürətlə inkişaf edəcək, ümumi daxili məhsul artacaq, əhalinin sosial rifah halı daha da yüksək olacaq.

Nilufər Mustafazadə,
"iki sahil"

Yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun 31 dekabr- Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçündür.